

Bác Sĩ Alexandre Yersin

Tác Giả: Saigon Echo s u t m
Thứ Năm, 04 Tháng 3 Năm 2010 22:14

Sau h n 50 năm s ng và làm vi c vì khoa h c Vi n Pasteur Nha Trang (1891 - 1943) Yersin đã c ng hi n cho khoa h c 55 công trình nghiên c u có giá tr .

Alexandre Émile Jean Yersin

Ngày Sinh : 22 tháng 9 năm 1863
T i : Aubonne, T ng Vaud, Th y Sĩ
M t ngày: 1 tháng 3 năm 1943
T i : Nha Trang, Vi t Nam
H ng th : 79 tu i
Qu c t ch : Pháp – Thu Sĩ
L nh v c nghiên c u : Vi trùng h c
L nh v c n i ti ng : Yersinia pestis
 nh h ng b i : Shibasaburo Kitasato

Alexandre Émile Jean Yersin (22 tháng 9 năm 1863 t i Lavaux, bang Vaud, Th y Sĩ - 1 tháng 3, 1943 t i Nha Trang, Vi t Nam) là m t bác sĩ và nhà vi khu n h c ng i Pháp. Ông sinh ra ở Th y Sĩ trong m t gia đình ng i Pháp g c Cevennes-Languedoc, lúc tr c đã di c sang Vaud trong th i vua Henri IV c a Pháp. Lúc y bang Vaud còn thu c lãnh th Savoie, sau dành đ c đ c i p ngày 24 tháng 1 năm 1798 và gia nh p Th y Sĩ ngày 14 tháng 4 năm 1803.

Ông Yersin đã khám phá ra tr c khu n gây ra b nh d ch h ch, sau này đ c đ t theo tên ông (Yersinia pestis).

T năm 1883 đ n 1884, ông Yersin theo h c y khoa t i Lausanne, Th y Sĩ; sau đó t i Marburg, Đ c và Paris, Pháp (1884-1886). Năm 1886, ông gia nh p vi n nghiên c u c a Louis Pasteur t i Tr ng S ph m Paris (École Normale Supérieure) do i m i c a Émile Roux, và đã tham gia vi c phát tri n huy t thanh ng a b nh d i. Năm 1888 ông nh n b ng ti n sĩ v i lu n án Étude sur le Développement du Tubercule Expérimental (Nghiên c u v s ph phát tri n c a b nh

Bác Sĩ Alexandre Yersin

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Thứ Năm, 04 Tháng 3 Năm 2010 22:14

lao b̄ ng th̄ c nghī m) và c̄ ng tác v̄ i Robert Koch trong hai tháng t̄ i Đ̄ c. Ông gia nh̄ p Vī n Pasteur ̄ Paris m̄ i đ̄ c thành l̄ p vào năm 1889 làm nḡ i c̄ ng tác v̄ i Roux và hai nḡ i đã cùng khám phá ra đ̄ c t̄ b̄ ch h̄ u (do tr̄ c khū n Corynebacterium diphtheriae t̄ o ra).

Đ̄ hành ngh̄ y t̄ i Pháp, ông Yersin đã xin l̄ i và nh̄ n đ̄ c qū c t̄ ch Pháp vào năm 1888. Sau đó (1890), ông r̄ i Pháp đ̄ n Đông D̄ ng (lúc b̄ y gī là thū c đ̄ a c̄ a Pháp) đ̄ làm bác sĩ trong công ty Messageries Maritimes (Vī n t̄ i Hàng h̄ i) trên tuȳ n đ̄ ng Sài Gòn-Manila và sau đó tuȳ n đ̄ ng Sài Gòn-H̄ i Phòng. Năm 1894 Yersin đ̄ c chính ph̄ Pháp và Vī n Pasteur m̄ i đ̄ n H̄ ng Kông đ̄ đī u tra đ̄ t bùng phát c̄ a b̄ nh đ̄ ch h̄ ch. T̄ i đây ông đã khám phá ra nguyên nhân c̄ a b̄ nh này. Ông cũng là nḡ i l̄ n đ̄ u tiên ch̄ ng minh r̄ ng tr̄ c khū n hī n dī n ̄ chū t b̄ nh và nḡ i b̄ nh là m̄ t, vì th̄ đ̄ a ra cách gī i thích ph̄ ng th̄ c truȳ n b̄ nh. Cùng năm đó, khám phá này đ̄ c c̄ ng tác viên Émile Duclaux ḡ i đ̄ n Vī n Hàn lâm Khoa h̄ c Pháp trong bài báo nhan đ̄ La Peste Bubonique de Hong-Kong (B̄ nh đ̄ ch h̄ ch ̄ H̄ ng Kông).

Khu ̄ ng n̄ m bác sĩ Alexandre Yersin 1

T̄ năm 1895 đ̄ n 1897, ông Yersin đã nghiên c̄ u thêm v̄ b̄ nh đ̄ ch h̄ ch. Năm 1895 ông tr̄ v̄ Vī n Pasteur t̄ i Paris và cùng v̄ i Émile Roux, Albert Calmette và Armand Borrel đã đī u ch̄ ra huȳ t thanh ch̄ ng b̄ nh đ̄ ch h̄ ch đ̄ u tiên. Cùng năm đó, ông tr̄ v̄ Đông D̄ ng và l̄ p m̄ t phòng thí nghī m nh̄ t̄ i Nha Trang đ̄ s̄ n xū t huȳ t thanh (năm 1905 vī n này tr̄ thành m̄ t chi nhánh c̄ a Vī n Pasteur). Yersin đã th̄ nghī m huȳ t thanh nh̄ n đ̄ c t̄ Paris t̄ i Qū ng Châu và Áo Môn vào năm 1896 và t̄ i Bombay (Mumbai), ̄ n Đ̄ vào năm 1897 nh̄ ng huȳ t thanh không có hī u qū . Ông quȳ t đ̄ nh s̄ ng t̄ i Vī t Nam, và đã hō t đ̄ ng tích c̄ c đ̄ thành l̄ p tr̄ ng Đ̄ i h̄ c Y Hà N̄ i vào năm 1902 và là hī u tr̄ ng đ̄ u tiên cho đ̄ n 1904.

Yersin cũng tham gia lĩnh v̄ c nông nghī p, là m̄ t nḡ i m̄ đ̄ u trong vī c nh̄ p cây cao su t̄ Brasil vào tr̄ ng t̄ i Vī t Nam. Vì lý do này ông đã xin phép Toàn quȳ n thành l̄ p m̄ t nông tr̄ i ̄ Sū i D̄ u. Ông cũng m̄ m̄ t tr̄ i ̄ Hòn Bà năm 1915, n̄ i ông đã gây đ̄ ng nh̄ ng đ̄ n đī n canh ki na đ̄ u tiên ̄ Vī t Nam (nh̄ p t̄ Nam M̄) đ̄ s̄ n xū t ký ninh (Quinine) ch̄ a b̄ nh s̄ t rét.

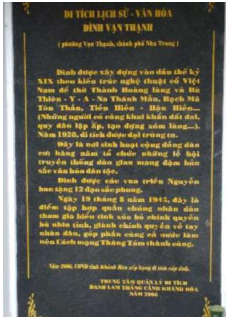
Nhà riêng c̄ a Yersin t̄ i Nha Trang, nay đã b̄ b̄ n l̄ u mạnh tr̄ m c̄ p l̄ y làm Nhà ngh̄ B̄ Công An.

Bác Sĩ Alexandre Yersin

Tác Giả: Saigon Echo s̄ u t̄ m
Thứ Năm, 04 Tháng 3 Năm 2010 22:14

Năm 1934 ông đ̄ c̄ làm giám đ̄ c danh đ̄ c a Vī n Pasteur, Paris và là y viên Ban qū n tr̄ . Ông qua đ̄ i trong th̄ i gian dī n ra Đ̄ nh̄ th̄ chī n t̄ i nhà ̄ Nha Trang năm 1943. Trong di chúc ông mū n đ̄ c̄ chôn t̄ i Sū i D̄ u, đám tang gī n đ̄ , không đī u vãn. M̄ c dù v̄ y, r̄ t đông nḡ i đã đ̄ a t̄ i n ông v̄ n̄ i an ngh̄ cū i cùng.

Ông đ̄ i nhī u ký ̄ c sâu đ̄ m t̄ i Vī t Nam, n̄ i nh̄ ng nḡ i i ḡ n gửi ông ḡ i ông là Ông Năm. Ông là nḡ i đ̄ ngh̄ xây đ̄ ng m̄ t thành ph̄ t̄ i Tây Nguyên, nay là Đà L̄ t. Sau hai l̄ n đ̄ i ch̄ đ̄ , tên c̄ a các con đ̄ ng đ̄ c đ̄ t theo tên ông v̄ n không thay đ̄ i. C̄ nh m̄ ông t̄ i Sū i D̄ u (cách Nha Trang 20 km) có m̄ t mī u th̄ đ̄ c nhī u nḡ i i vī ng. Nhà ông t̄ i Nha Trang nay là m̄ t vī n b̄ o tàng; ̄ Hà N̄ i và m̄ t s̄ n̄ i khác có tr̄ ng h̄ c mang tên ông. Ḡ n đây, t̄ i thành ph̄ cao nguyên n̄ i ông đã đ̄ có công trong vī c xây đ̄ ng nên, thành ph̄ Đà L̄ t, đã hình thành m̄ t tr̄ ng Đ̄ i H̄ c mang tên ông, Tr̄ ng Đ̄ i H̄ c Dân l̄ p Yersin - Đà L̄ t.

Khu t̄ ng n̄ m bác sĩ Alexandre Yersin 2

Sau h̄ n 50 năm s̄ ng và làm vī c vì khoa h̄ c ̄ Vī n Pasteur Nha Trang (1891 - 1943) Yersin đã c̄ ng hī n cho khoa h̄ c 55 công trình nghiên c̄ u có giá tr̄ .

- Các ch̄ c v̄ ông đã đ̄ m nh̄ n:
- Vī n tr̄ ng Vī n Pasteur Nha Trang.
 - Vī n tr̄ ng Vī n Pasteur Đông D̄ ng.
 - Hī u tr̄ ng Tr̄ ng Đ̄ i H̄ c Y Khoa Hà N̄ i.
 - T̄ ng thanh tra các Vī n Pasteur Đông D̄ ng.
 - Vī n s̄ Vī n Hàn Lâm Khoa H̄ c Pháp.
 - Ch̄ t̄ ch danh đ̄ H̄ i Đ̄ ng Y Khoa Vī n Pasteur Paris.

Bác Sĩ Alexandre Yersin

Tác Giả: Saigon Echo s u t m
Thứ Năm, 04 Tháng 3 Năm 2010 22:14

Nguồn: T Đ n Bách Khoa